

KARS TURİZM ve TANITMA DERNEĞİ
ANKARA ŞUBESİ

Selçuklu Fethini Kutlama Komitesi Başkanlığı

2. DEDEEFENDİ, BERDAN SOKAĞI 8/3
CEBECİ - ANKARA (H-5)

TDVİSAM
Kütüphanesi Arşivi

No oşg- 270/1

Sayın Orhan Şzık GOKYAY
ve
Sayın Eşi

قاصد رعوتی

577/1

Kayışdazı Coud. 124/1

Göztepe
İSTANBUL

KARS TURİZM ve TANITMA DERNEĞİ

"SELÇUKLU FETHİNİ KUTLAMA KOMİTESİ"
FAHRÎ BAŞKANI, MİLLÎ EĞİTİM BAKANI
ORHAN DENGİZ
VE
KARS VALİSİ
ZİYA EROĞLU

Davetiye, Sayı :

TDV ISAM
Kütüphanesi Arşivi
No 059-270/1

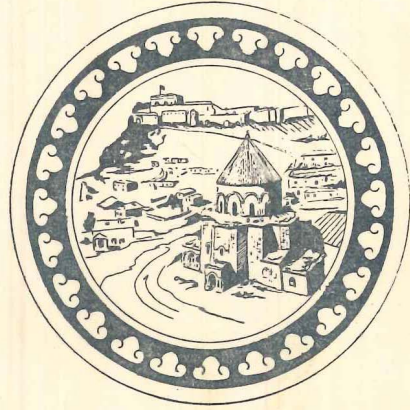
Kars İlimizin Selçuklu Türkleri tarafından fethinin ve Anadolu-
da Türkiye'mizin temellerinin Alp-Arslan'ın uğurlu e'yle atı-
lışının 902. Yıldönümü dolayısıyla, 16 Ağustos 1966 Salı günü
Kars'ta yapılacak Kutlama Töreni'ne şeref vermelerini

Sayın *Orhan Ş. Göktaş ve E.Şi'*nden
rica ederler.

Lütfen cevap veriniz :

Millî Eğitim Bakanlığı
Özel Kalem Tel : 12 22 37

BU DAVETİYE : Seyahat, ikamet ve gösteriler
için bilet hükmündedir.

KARS İLİ ÜZERİNE ÖZLÜ TURİZM BİLGİLERİ:

- 1) **TEVRAT-İ-ŞERİF'e** göre : Nuh-Tufan'ından sonra ilk defa yeryüzüne insanlık ve medeniyet, **ARARAT** (Ağrı) - Dağı'ndan ve Kars topraklarından yayılmıştır.
- 2) Aras solundaki Aladağ'ın doğu yamacında, Kağızman'ın Camışlı köyü sınırında bulunan Yazılıtaş'taki kayaya üzerine çizili geyik, orman, av ve avcı resimleri, çağımızdan 8-10 bin yıl öncesinden kalma olup, Anadolu'nun ilk-sanat eseri sayılır (**Prof. Dr. İ. Kılıç KÖKTEN**).
- 3) Çıldır - Gölü içinde Ağca - Kala Adası'ndaki taşdam (dolmen), dikmetaş (menhir) ve kromlekler, Anadolu'da Cilalıtaş - Çağı'ndan kalma en sağlam eserlerdir (**Prof. Dr. İ. Kılıç KÖKTEN**).
- 4) Iğdır'da, Sarıkamış'ta, Çıldır - Gölü yanındaki çiviyazılı taşlar, M. Ö. 9. - 8. Yüzyıldan kalma ve Ortaasya'dan gelme «Asyanik»lerden **URARTU/KHAL-Dİ** eserleri olup, Kars İli'ni tanıtan ilk yazılı belgelerdir.
- 5) «**DEDE - KORKUT KİTABI**»nda anılan Eski - Oğuzlar (M. Ö. 150 — M. S. 430 arasında Dağıstan'dan Urfa'ya, Hazar Denizi'nden Kayseri'ye değin yayılan Küçük - Arsakılar)ın çifte başkentleri **AĞCA - KALA (K)** (Digor - Karabağı) ile **SÜRMELÜ** (Iğdır - Karakalası) şehirlerinin muhteşem örnekleri, Kars İli'ndedir.
- 6) Selçuklu Sultanı **ALPARSLAN**'ın, 902 yıl önce «İlk - Batı Seferi»nde 16 Ağustos 1064'te Bizanslılar'dan ilk Anadolu bölgesi olarak fethelediği Kars İli'nde bugünkü Türkiye'mizin kuruluş temelleri uğurla atılmıştır. Hâtırısına «**ALPARSLAN - KARS ŞEHİDLERİ ANITI**» dikeceğiz.
- 7) Anadolu - Fâtîhi ve Türkiyemizin Kurucusu Selçuklu **ALPARSLAN**'ın, Başveziri ve Başbuğlarıyla birlikte «**FETHİYYE**» adıyla Câmîe çevirip, 20 Ağustos 1064'te Cuma - namazı kıldıkları Oğuz Kilisesi **ANI - KATEDRALI**'nin gövdesi, sağlamdır. İlgi ve onarım ister.
- 8) Anadolu'da eski Türk yapısı **SEKİZKÖŞELİ MİNARE**, Kars İli'nde 1195 yılından kalma **ANI**'daki Minaredir. Yapı ve sanat değeri üstündür.
- 9) **KANUNİ SÜLEYMAN** adına yazılan Anadolu'da en uçtaki yazıt, 1556 yılından kalma **ARDAHAN KALESİ**'nin üç satırlık arapça kitabesidir.
- 10) Türkiye'nin en eski Sınırboyu ve «Doğu - Eşiği Kars»ta, geceleri de meş'ale ışığında çalışarak, Anadolu Eyaleti Sipahilerininin 28 günde yapıp bitirdikleri imar hârikası **İÇKALE**, bugün bütün ihtişamıyla ayakta durmaktadır.
- 11) «Anadolu'nun Doğu - Kilidi Kars», 1807 - 1917 arasında son 5 Türk - Rus Savaşını kanlar ve ateşler içerisinde görüp, geçirmiş; **29 Eylül 1855 ZAFERİ**'mizle Moskof'un ağzını kırıp, **GAZİ** Unvanını ve **İLK - ŞEHİR MADALYASI**'nı almış eşsiz bir «Gaaziler - Ocağı, Şehidler - Yatağı, Yiğitler - Durağı» Kalemizdir.
- 12) **ATATÜRK**'ün, 1926'da, «Heyecanlarımın babası **NAMIK KEMAL**'dir» dediği Büyük - Vatan Şairimiz'in, Müderris ve Şair Karşı Büyük - Hâmid Efendi'den ders aldığı ve 1853 sonlarında «İlk - Şiir»ini yazdığı Paşa - Konağı'nın selâmlık - haremlikli alt - katı ve bahçesi, Kars'tadır. **MÜZE** yapılmayı bekliyor.
- 13) Çam ormanları, bol avlakları, 2200 m. râkımı ve 110 günü aşan günleriyle **SARIKAMIŞ**, yakın bir gelecekte Türkiye'nin «kış - sporları merkezi» olacaktır.
- 14) Türkiye'nin en iri gövdeli ve ceylan gibi yerli - sığırlarını yetiştiren bol otlaklı **KARS İLİ**, yakın bir gelecekte bütün yurdumuzun et, süt ve süt - ürünlerini sağlayacak modern besim ve işleme kavuşacaktır.

KARS TURİZM ve TANITMA DERNEĞİ Selçuklu Fethini Kutlama Komitesi

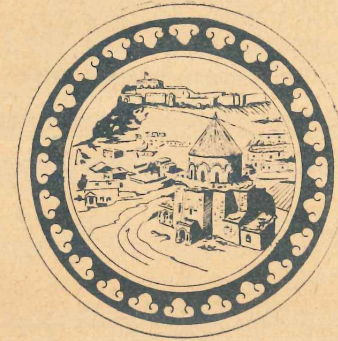
Yayımlı - 3

TDV İSAM
Kütüphanesi Arş.
No 059 - 270/2

SELÇUKLULARIN KARS İLİNİ FETHİ'NİN

902. Yıldönümünü Kutlama Törenleri Programı

(14 - 18 Ağustos 1966)

1064 Mayıs'ında Ağrı - Çıldır arasındaki Bizans sınırına yaklaşan Selçuklu Ordusu Başbuğu Sultan Alparslan'a, gaipten ERENLER'in dileği :

ALPARSLAN'a imdâd eyle yâ Allâh!
Kâfirler'i herbâd eyle yâ Allâh!
Tek murâdı yol bulmaktır Batı'ya;
Murâdını murâd eyle yâ Allâh!
Mübârek kıl TÜRK'e şu KARS ELİ'ni,
İSLÂM ile âbâd eyle yâ Allâh!
Âmîn, âmîn.

ALKAN MATBAASI
ANKARA - 1966

A. 14 AĞUSTOS 1966 PAZAR :

- 1) **ORDU KARMA MERASİM BÖLÜĞÜ**'nün gelişi, yerleştirilmesi.
- 2) **BANDOLAR**'ın gelişi, yerleştirilmesi.
- 3) **TÜRKKUŞU FİLOSU**'nun gelişi, yerleştirilmesi.
- 4) **SAZ ŞAİRLERİ**'nin gelişi, yerleştirilmesi.
- 5) **PEHLİVANLAR**'ın gelişi, yerleştirilmesi.
- 6) **KUTLAMA TÖRENİ PROGRAMI**'nın dağıtılması.
- 7) **KARS İL RADYOSU**'nun özel programla «Selçuklu Fethi - Kars» konularında yayınlara başlaması.
- 8) Öğleden sonra **BURSA KILIÇ-KALKAN OYUNU TAKIMI** ile **KARS MİLLİ OYUNLAR TAKIMLARI**'nın **ATATÜRK ANITI**'na çelenk koyması, Orduve - Belediye önünde gösterileri, caddeleri dolaşması.
- 9) **KARS HAVA ALANI**'nda yapılacak **16 AĞUSTOS TÖRENİ**'nde Ordu Birlikleri ile Görevlilerin yerlerinin belirtilmesi.

B. 15 AĞUSTOS 1966 PAZARTESİ :

- 1) Saat 10,00 da, gelen misafirlere görevli Birlik ve Hey'et Başkanları'na Kars gezdirilecek; Komite adına Program üzerine bilgi verilecek.
- 2) **KARS İL RADYOSU**, «Selçuklu Fethi ve Önemi» üzerine yayın yapacak.
- 3) Saat 13,00 te Şehir donatılacak, **BAYRAKLAR** çekilecek.
- 4) Saat 14,00 te **ŞEHİR STADYUMU**'nda **GÖSTERİLER** : Merasim Bölüğü, Bandolar, Halk Oyunları, Bursa Kılıç-Kalkan Oyunu, Güreşler, (**STADYUM**'a giriş, biletlidir: Kapalı Tribün 5, Açık Tribün 1 liradır).
- 5) Trenle ve Uçakla gelecek **ŞEREF MİSAFİRLERİ**'nin karşılanması.
- 6) Saat 17,00 de Hava Alanı'nda **TÜRKKUŞU**'nun gösterileri: Hava gösterileri, Model Uçak, Paraşüt Atlaması, Halk Uçuşları (her isteyen 10 liraya 5 dakika uçakla şehrin üstünde dolaşabilir).
- 7) Saat 19,30 da **ŞEREF MİSAFİRLERİ**'ne **KARS VALİSİ**'nin akşam yemeği,
- 8) Saat 21,00 de **HALK EĞİTİMİ SALONU**'nda **SELÇUKLU FETHİNİ ANMA GECESİ** : Konuşmalar, Şiirler, Türküler, Halk Şairlerimizin Saz Fasılları, Millî Oyunlar (Geceye giriş, dâvetiyelidir).

C. 16 AĞUSTOS 1966 SALI :

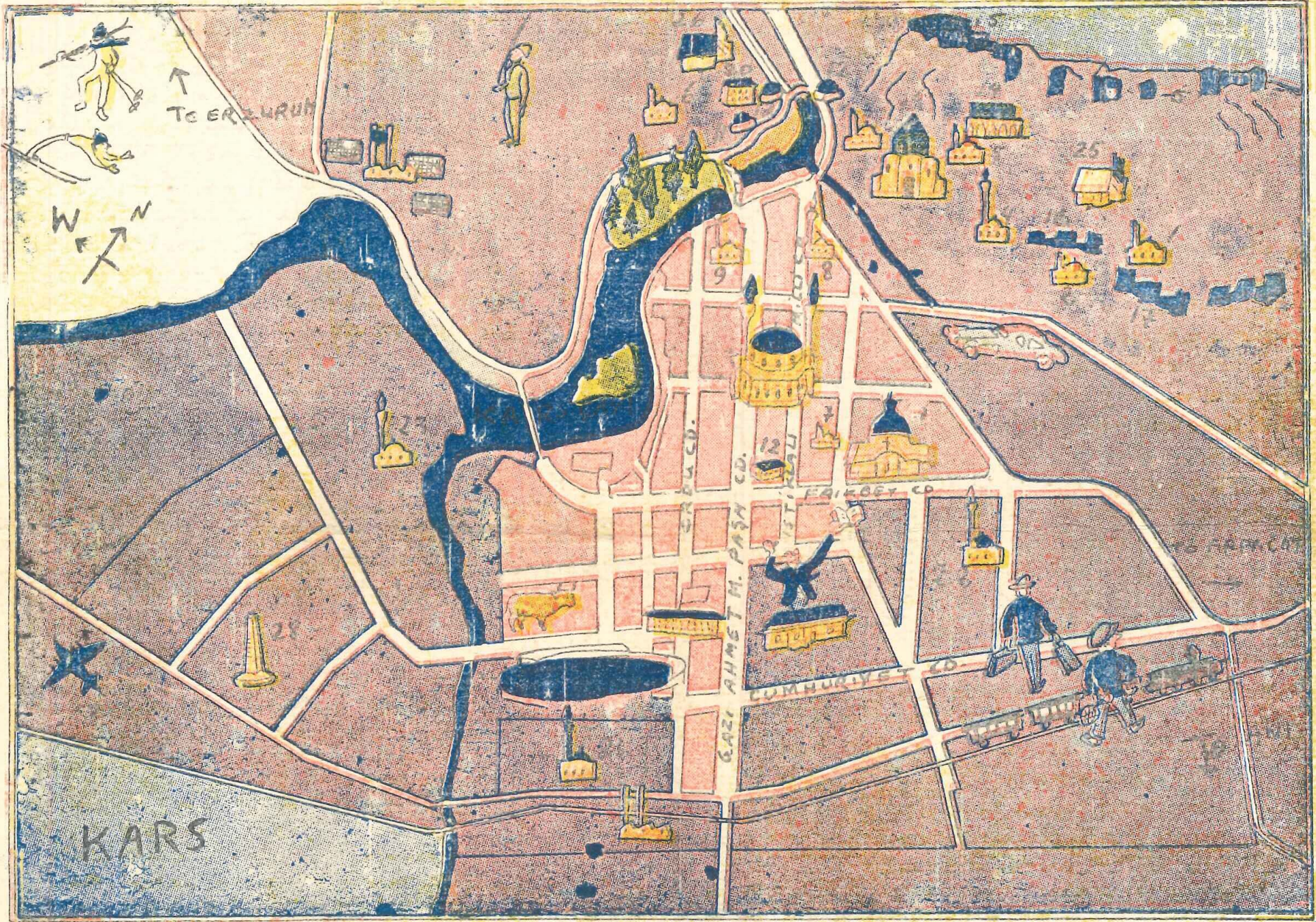
- 1) Saat 9,30 da Hava Alanı'nda Törende görevlilerin yerlerini almaları, **ALPARSLAN - MELİKŞAH** resimlerinin **ŞEREF MİSAFİRLERİ** yakalarına takılması.
- 2) Saat 10,00 da Kutlama Töreni'nin başlaması: **VALİ, GARNİZON KOMUTANI** ve **BELEDİYE BAŞKANI**'nin Birlikler ile Halkın 902. Fetih Bayramını kutlamaları.
- 3) Saat 10,05 te 9 pare top atışı, **İÇKALE**'ye **BAYRAK** çekilmesi.
- 4) Saat 10,10 da, bütün Bandolarla **İSTİKLÂL MARŞI** çalınacak.
- 5) Saat 10,15 te, **KONUŞMALAR** : Sayın Vâli, bir Subay, Üniversite Temsilcisi, Sayın Millî Eğitim Bakanı.
- 6) Saat 10,30 — 11,00 de **TÜRKKUŞU GÖSTERİLERİ**.
- 7) Saat 11,05 te **ALPARSLAN MARŞI**'nın okunması ve çalınması.
- 8) Saat 11,15 te **GEÇİT TÖRENLERİ** : Birlikler, Bandolar, Bursa Kılıç-Kalkan Takımı, Zirhli Tugay, Okullar, Halk Oyunları Takımı, Saz Şairleri, Halk Esnaf Teşekkülleri.
- 9) Saat 13,30 da **ŞEREF MİSAFİRLERİ**'ne **BELEDİYE BAŞKANI**'nin öğle yemeği.
- 10) Saat 14,00 te, **BELEDİYE ÖNÜ**'nde ve **ATATÜRK HEYKELİ** yanında Belediye çaldırılan Davul - Zurna ile halkın serbestçe Millî Oyunlar oynaması ve seyretmesi.
- 11) Saat 15,00 te **İÇKALE**'ye çıkış ve şehrin panoramasını görme.
- 12) Saat 16,30 da **KÜTÜPHANELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**'nün İl Halk Kütüphanesi'nde açtığı «**SELÇUKLU - KARS**» üzerine yayımlar ve belgeler, madalyalar **SERGİSİ**'ni gezme.
- 13) Saat 17,00 de **KARS ÖĞRETMENLER DERNEĞİ**'nin Sayın Millî Eğitim Bakanı ile Şeref Misafirlerine ikindi çayı.
- 14) **TARIM BAKANLIĞI**'nın «Yayımlar ve Ehli Hayvanlar Sergileri» ni görme, Birincilere ödülleri verilmesi.
- 15) Saat 20,30 da Şeref Misafirleri için **ORDEVİ SALONU**'nda **KARS İHRACATÇILAR BİRLİĞİ**'nin akşam yemeği.
- 16) Saat 21,00 de **FENER ALAYI**.
- 17) **KARS İL RADYOSU**'nda «Selçuklu Fethi ve Kars» üzerine konuşmalar, şiirler.
- 18) Ayrıca, **ARPAÇAY MÜFTÜSÜ** İmamlığında, ANI Şehir harabelerindeki dört duvarı sağlam duran **ALPARSLAN - FETHİYYE CAMİİ**'nde Anı ve komşu köylülerle **ÖĞLE - NAMAZI** kılınacak, **FETHİ - ŞEHİDLERİ RUHLARINA KUR'AN-I KERİM** okunacaktır.

C. 17 AĞUSTOS 1966 ÇARŞAMBA :

- 1) Saat 7,30 da **ŞEREF MİSAFİRLERİ**'nin araçlarla Kars'tan **ANI ŞEHİR HARABELERİ**'ne hareketi ve anıtların görülmesi.
- 2) Saat 12,00 de Bursa Kılıç - Kalkan Oyunu Takımı'nın ekspres treniyle uğurlanması.
- 3) Saat 13,30 da **TİCARET ODASI BAŞKANLIĞI**'nce **ŞEREF MİSAFİR**'lerine Belediye Parkı'nda öğle yemeği.
- 4) Hava Alanı'nda **TÜRKKUŞU**'nun Gösterileri ve Halk Uçuşları (10 liraya 5 dakika uçakla dolaşma).
- 4) Saat 15,00 te Şehirde Çarşı ve Kuyumcuları dolaşma.
- 5) Uçakla dönecek **ŞEREF MİSAFİRLERİ**'nin uğurlanması.
- 6) Hava Alanında Türkkuşu'nun gösterileri ve halk uçuşları.

D. 18 AĞUSTOS 1966 PERŞEMBE

ŞEREF MİSAFİRLERİ'nden «İnceleme Gezileri» ne çıkacaklarla Kars İli'nin tarihi ve turistik yerlerinin görülmesi.

- 1—Küçük Abdi ağa camii
- 2—Büyük Abdi ağa c-mii
- 3—Vaizoglu camii
- 4—Evliya camii
- 5—Ulucami
- 6—Laçın ağa camii

- 7—Hacı Seyit camii
- 8—Ali ağa camii
- 9—Yusuf Paşa camii
- 10—Merkez camii
- 11—Cuma Hamamı
- 12—İlbeyi oğlu Hamamı

- 12—(Aşağıdaki) Gazi A. Muhtar Paşa Karargahı
- 13—Mazlum ağa Hamamı
- 14—Beylerbeyi Sarayı
- 15—Celâl Baba Türbesi
- 16—Çatlak Kale Burcu

- 17—Saltuk Burcu
- 19—Kale
- 20—Namık Kemalın evi
- 21—Yeni Mahalle camii
- 22—İstasyon camii
- 23—Cumhuriyet Mahallesi camii

- 24—Kürbet camii (Müze)
- 25—Beşik camii (Beşik Kilise)
- 26—Katolik Kilisesi
- 27—Ermeni Kilisesi
- 28—Şhitlik Abidesi

TDV İSAM

Kütüphanesi Arşivi ÖZKENT MATBAASI - KARS

No 029 - 270/3

The Touristic Qualities Of Kars

Kars has archaeological and ethnographical importance besides its touristic qualities, touristic wealth, and historical importance. Kars also has natural beauties and surface and underground mines. It has varying characters of climate, and its own characteristic folklore. On the skirt of Mount Ağrı, which is covered with snow year round, is a valley called Sürmeli on which the ship of the prophet Noah came to rest after the great flood. Around Iğdır there are meadows where the climate is suitable for growing cotton, rice, and similar plants. The Kaya Tuzu Mountains extend from Kağızman to Tuzluca. There is Kulp Castle in Tuzluca, and there is Abbas Lake which is well known for its delicious fish. The Aras valley is full of natural beauties.

Sarıkamış is covered with pine forests. Here is found a cold, bitter, healthy water. For skiing there is a ski house and tow. This town is also famous for its woven mats.

Digor, where the ancient Turks settled, was a great religious center. Now one can find historical works of art in Digor as well as in Mireni bağı, Akçakale, Pekran, Karakale, Dumanlı, Aladağ, and Beşiklise, which are not far from Digor.

One can also find historical works of art in Ardahan, Göle, and Posof. The most important of these is the castle which was built in the year 1548 by Kanun Sultan Süleyman who was known as the "Sultan of the World". This castle is in Ardahan and is still in good condition. These towns (Ardahan, Göle, and Posof) are surrounded by forests which are suitable for camping. The forests around Göle are most suitable for camping, and there are ice-cold water sources. Cattle and sheep are kept in this neighborhood.

The shores of Lake Çıldır are suitable for tourist camping. This lake is ideal for swimming and fishing. In the middle of the lake is Akçakale Island where one can see the remains of the ancient town of Akçakale. The Urartu inscriptions, ram statues, and inscribed rocks are the other attractions of this neighborhood.

The ruins of Ani, 40 kilometers from Kars, are known as the queen of the ruins. These ruins are of particular interest to the tourist. It is said that Ani was established between the years 300-350 B.C.; it was destroyed in 1319 A.D. by an earthquake.

Kars (the town)

Everyone at once notices the sight of Kars Castle which was first built by Saltu' oğulları between the years 1145-

1174, and later rebuilt by Sultan Murat III in 58 days with 100,000 workers. The town can be seen well from the castle. Every Thursday people may visit the mausoleum of brave Celal Baba, who became a martyr during the Mongolian invasion in 1239. Kümbet mosque, which was built in the time of the Bagraltı Kingdom between 932 and 937, is now used as a museum, and is a masterpiece. Ulu mosque, Evliya mosque and Beylerbeyi palace are the remaining historical works of art. Now the Beylerbeyi palace and the Ulu mosque are in ruins. There are three Turkish baths of Ottoman style which are still in use. Two date from the eighteenth Century and the third from the Seventeenth Century. Also still used is a bridge built in 1725. The house in which Namık Kemâl and his grandfather, Abdullatif paşa, stayed between 1853-1854 is still to be seen.

The minaret which is known as "KIRIK GAZI MINARE" belonged to the Büyük At-di Ağa mosque which was deliberately ruined in the year 1914. The mosque is a monument of art. Also Beşik church (Beşik mosque) built in 1045, is still in good condition, and is presently being used as a warehouse.

Hasan-ı harkani, the spiritual owner of east Anatolia, has a mausoleum in the courtyard of Evliya mosque which is often visited. He is very much respected by the people. There is also a small Ottoman grave yard here, discovered in 1579. The graves of Kethuda Mehmet paşa and Öksürük baba can also be seen here.

25.Ocak.1967

Sayın ve sevgili arkadaşlarıma,

1967 Martının başlarında,Kars çevresinden beş saz şairi gelecektir. Bunların okulumuza ayırdıkları bir gecede,destan,hikâye,koşma,türkü,munazara ve karşılıklı atışma gibi saz şairlerinin geleneklerinden örnekler vereceklerdir. Bunun büyük özelliklerinden biri de bütün bunların irticale dayanmasıdır.

Kendilerini "ars'ta tanıdığım bu gerçek halk sanatkarlarının sanatlarından bizim ve öğrencilerimizin,onların sanatını ve kendilerini tanımakla memnun olacaklarına düşündüm. Böyle bir gece için müdürümüz sayın Mesut Talaslı müsaade etmek lutfunda bulundular. Ancak,hepsi de yoksul denecek durumda olan ve içlerinde bir tanesi de gözsüz olan bu sanatkarların yorgunluklarını karşılamak için,küçük te olsa, kendilerine bir yardıma bulunulmasın,daha önce birçok arkadaşlarımla da konuşarak,gerikli buldum. Öğrencilerimizle de bu konu da ayrıca görüşerek,onların da bu yardıma pek küçük ölçüde de olsa katılmaları kararına vardık. Bu karara göre öğrencilerimizde birer,öğretmen arkadaşlarımızdan da beşer lida yardım istemek uygun görüldü. Öğretmen arkadaşlarımızın öğrencilik çağında çacuklarını veya konuklarını getirirlerse onlar için de birer lira,daha yukarı yaştakiler için de ikişerbuçuk lira ödemeleri gerekecektir.

Saygılarımla bilginize ve ilginize sunar,adlarınızın karşısını,sizinle birlikte gelecek konukların sayısını da bildirerek imzalamanızı dilerim.

TDVISAM
Kütüphanesi Arşivi
No 059-270/4